

Rahandusministeerium

Suur-Ameerika tn 1
10122 Tallinn
info@fin.ee

Koopia:

Evelyn Liivamägi evelyn.liivamagi@fin.ee

Erle Koomets erle.koomets@fin.ee

Lauri Lelumees lauri.lelumees@fin.ee

Peeter-Tanel Orro peeter-tanel.orro@emta.ee

Jekaterina Nikitina jekaterina.nikitina@emta.ee

kuupäev digitaallkirjas

SELGITUSTAOTLUS

Maksukorralduse seaduse § 15 lg 1 alusel palub Ellex Raidla Advokaadibüroo OÜ (edaspidi **Taotleja**) Rahandusministeeriumi seisukohta seoses elektointensiivse ettevõtja, kes on ühtlasi intensiivse gaasitarbimisega ettevõtja, poolt elektrienergia salvestuslahenduse kasutusele võtmise võimaliku mõjuga elektriaktsiisi ja maagaasiaktsiisi soodusmäärale.

Sarnase sisuga selgitustaotlusega on Taotleja hiljuti pöördunud ka Maksu- ja Tolliameti (edaspidi **Maksuhaldur**) poole (vt Lisa 1). Paraku ei ole Maksuhaldurilt saadud vastused (vt Lisa 2, Lisa 4) Taotleja hinnangul piisavalt selgitanud seaduse kohaldamise põhimõtteid. Taotleja ei nõustu Maksuhalduri seisukohtadega seaduse tõlgendamise osas ka sisulistel põhjustel.

Käesoleva selgitustaotluse juurde on lisatud Taotleja ja Maksuhalduri vahel toimunud arutelude ja kirjavahetuse materjalid – usutavasti on neist abi selgitustaotluse lahendamisel. Ka on Taotleja hea meelega valmis kohtuma nii Rahandusministeeriumi kui ka Maksuhalduri esindajatega, et tekkinud küsimust täpsemalt arutada.

1. Asjaolude kirjeldus

1.1. Estonian Cell AS, registrikood 10679323, (edaspidi **Ettevõte**) on elektointensiivne ettevõtja alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse (ATKEAS) § 20² tähenduses ja intensiivse gaasitarbimisega ettevõtja ATKEAS § 20³ tähenduses ning omab vastavaid energia aktsiisivabastuse lubasid.

1.2. Energia aktsiisivabastuse load annavad Ettevõttele õiguse soetada elektrienergiat ATKEAS § 66 lg-s 12¹ sätestatud elektrienergia soodusaktsiisimääraga ning maagaasi ATKEAS § 66 lg-s 10³ sätestatud maagaasi soodusaktsiisimääraga.

1.3. Tulenevalt viimaste aastate kõrgetest elektrienergia hindadest on Ettevõtte otsimas võimalusi energiakulude optimeerimiseks. Ühe võimalusena kaalutakse Ettevõttes akupargist ja seda teenindavatest seadmetest ja ühendustest koosneva elektrienergia salvestuslahenduse (edaspidi **Salvestuslahendus**) kasutusele võtmist, mis võimaldaks tasandada elektribörsi hinnakõikumisi ja seeläbi energiakulusid vähendada.

1.4. Salvestuslahendus on plaanis ühendada Ettevõtte olemasoleva elektrivõrgu liitumispunkti kaudu. Ettevõtte olemasolev liitumispunkt töötab ühesuunaliselt, st võimaldab üksnes elektrienergia tarbimist, aga mitte elektrienergia tagasimüüki elektrivõrku.

1.5. Salvestuslahendus võimaldaks Ettevõttel osta elektrienergiat soodsa börsihinnaga perioodidel ning salvestada see Salvestuslahenduse akudesse. Salvestatud elektrienergia kasutamine Ettevõtte poolt toimuks kallima börsihinnaga perioodidel, kui elektrienergia soetamine otse elektrivõrgust on ebasoodne.

1.6. Täiendavalt annaks Salvestuslahendus Ettevõttele võimaluse osaleda Balti ühisel sagedusreservide võimsusturul ja seeläbi lisatulu teenida, sest Salvestuslahendus lubaks elektrienergia kasutuse paindlikumat juhtimist (tipukoormuse ajal võrgust võetava elektrienergia kasutuse vähendamist ja odavamatele väiksema nõudlusega tundidele suunamist).

1.7. Salvestuslahenduse kasutusele võtmiseks kaalub Ettevõtte Salvestuslahenduse soetamist omaenda vahendite eest ja enda nimele. Alternatiivina on kaalumisel Salvestuslahenduse soetamine ja rajamine (omaenda vahendite eest ja enda nimele) Ettevõttega samasse kontserni kuuluva teise ühingu poolt ning selle Ettevõtte kasutusse andmine (Ettevõttele rentimine). Salvestuslahendus paigaldatakse Ettevõtte territooriumile. Salvestuslahendus ühendatakse elektrivõrguga Ettevõtte olemasoleva tarbimissuunalise liitumispunkti kaudu.

1.8. Arvestades viimasel ajal järsult kasvanud elektrienergia hindu, samuti elektrienergia hindade märkimisväärset kõikumist, on Salvestuslahenduse paigaldamine Ettevõtte jaoks äärmiselt oluline – võimalik, et see võib muutuda Ettevõtte jaoks tegevuse jätkamise või mittejätkamise küsimuseks.

2. Selgitustaotluse küsimused

2.1. Palume Rahandusministeeriumi seisukohta seoses alltoodud küsimustega:

- (i) **Kas Ettevõtte poolt ülalkirjeldatud asjaoludel Salvestuslahenduse kasutusele võtmine mõjutab Ettevõtte energia aktsiisivabastuse luba ja õigust osta elektrienergiat elektrienergia soodusaktsiisimääraga?**
- (ii) **Kas Salvestuslahenduse kasutusele võtmine, s.o Ettevõtte tootmisprotsessi tarbeks elektrienergia salvestamine, välistaks Ettevõtte kvalifitseerumise intensiivse gaasitarbimisega ettevõtjaks ATKEAS § 20³ mõttes? Muuhulgas palume sellele küsimusele vastates selgitada ATKEAS § 20³ kohaldamise reegleid järgnevates küsimustes:**
 - a. **Mida tähendavad ning kuidas ja millis(t)ele normatiivakti(de)le tuginedes tuleks sisustada ATKEAS § 20³ lg 3 punktis 1 sisalduvaid mõisteid „ettevõtja põhitegevusala“ ja „ettevõtja kõrvaltegevusala“?**
 - b. **Kas kasutades mõisteid „põhitegevusala“ ja „kõrvaltegevusala“ on seadusandja soovinud hõlmata ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 regulatsiooni absoluutselt kõik võimalikud ettevõtja tegevusalad ja tegevused või on seadusandja sooviks olnud siiski hõlmata üksnes osa tegevusalasid, eristades neid teatud kriteeriumi alusel?**
 - c. **Kui seadusandja sooviks on olnud eristada tegevusalasid teatud kriteeriumi alusel, siis millise kriteeriumi alusel peaks „põhitegevusala“, „kõrvaltegevusala“ ja muude tegevuste eristamine toimuma?**
 - d. **Kui seadusandja sooviks on olnud eristada tegevusalasid teatud kriteeriumi alusel, siis kas on õige järeldada, et ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 regulatsioon kohaldub üksnes tegevustele, mis teatud kriteeriumi alusel kvalifitseeruvad põhi- või kõrvaltegevusalaks, kusjuures eksisteerib ka kolmas kategooria tegevusi, mis põhi- või kõrvaltegevusalaks ei kvalifitseeru ja mida seega ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 regulatsioon ei hõlma?**

3. Taotleja seisukoht

Salvestuslahenduse mõju elektointensiivse ettevõtja staatusele

3.1. Ettevõtte kaalub energiakulude optimeerimiseks erinevaid Salvestuslahenduse kasutusele võtmise alternatiive, kusjuures kriitilise tähtsusega on seejuures energia aktsiisivabastusloa ning soodusaktsiisimääraga elektrienergia ostmise võimaluse säilimine.

3.2. Elektointensiivse ettevõtja määratlus ning elektointensiivseks ettevõtjaks kvalifitseerumise tingimused on sätestatud ATKEAS § 20².

3.3. ATKEAS § 20² lg 3 kohaselt loetakse elektointensiivseks ettevõtjaks ettevõtja, kes vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

1) *ettevõtja põhitegevusala Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1–39), I lisa kohaselt on töötlev tööstus (jagu C) või infoalane tegevus (jao J osa 63);*

2) *ettevõtja energijuhtimissüsteem vastab standardile EVS-EN ISO 50001;*

3) *ettevõtjal oli energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele vahetult eelnenud ühel kuni neljal järjestikusel majandusaastal elektointensiivsus keskmiselt vähemalt 20 protsenti või ettevõtjal on prognoositud elektointensiivsus järgmisel 12 kalendrikuul keskmiselt vähemalt 20 protsenti;*

4) *ettevõtja ei ole raskustes komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 EL-i aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), tähenduses;*

5) *ettevõtja raamatupidamise sise-eeskiri vastab raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.*

3.4. Taotleja hinnangul ei muuda ega mõjuta Salvestuslahenduse kasutusele võtmine ühtegi ülalnimetatud elektointensiivseks ettevõtjaks kvalifitseerumise põhitingimustest. Ettevõtte põhitegevusalaks jääb endiselt töötlev tööstus, kusjuures Ettevõtte ei hakka ei põhitegevusalana ega kõrvaltegevusalana tegelema elektrienergia müügi. Samuti jääb Salvestuslahenduse kasutusele võtmise järgselt täidetuks nõue, mille kohaselt peab elektointensiivsus moodustama vähemalt 20% – Salvestuslahenduse kasutusele võtmine võimaldab küll vähendada elektrienergia kulusid, kuid Ettevõtte tootmisprotsessi elektrienergia tarbimine on niivõrd suur, et vastav sääst ei põhjusta elektointensiivsuse näitaja langemist alla 20%.

3.5. ATKEAS § 69⁶ sätestab energia aktsiisivabastuse loa omaniku kohustused, mille täitmine või mitte täitmine võib mõjutada loa kehtivust. Käesoleva taotluse kontekstis on Taotleja hinnangul olulised järgmised kohustused:

(i) *Energia aktsiisivabastuse loa omanik on kohustatud kasutama aktsiisivaba kütust või elektrienergiat ainult aktsiisivabastuse loa saamiseks esitatud taotluses märgitud otstarbel (ATKEAS § 69⁶ lg 1 p 4);*

(ii) *Energia aktsiisivabastuse loa omanik on kohustatud kasutama aktsiisivaba või soodusaktsiisimääraga maksustatavat elektrienergiat ainuisikuliselt (ATKEAS § 69⁶ lg 1 p 7²).*

3.6. Eeltoodust tulenevalt tohib Ettevõtte kui energia aktsiisivabastuse loa omanik kasutada soodusaktsiisimääraga maksustatavat elektrienergiat üksnes omaenda tegevuses.

3.7. Juhul, kui Ettevõtte peaks kasutama soodusaktsiisimääraga maksustatavat elektrienergiat muul viisil kui seaduses lubatud, näiteks salvestama sellist elektrienergiat Salvestuslahenduse abil ning seejärel müüma seda elektrivõrku tagasi, võib see kaasa tuua nii täiendava elektriaktsiisikohustuse ATKEAS § 24 lg 6⁵ p 1 alusel¹ kui energia aktsiisivabastuse loa kehtetuks tunnistamise ATKEAS § 69⁵ lg 3 p 8 alusel².

¹ ATKEAS § 24 lg 6⁵ p 1 kohaselt energia aktsiisivabastuse luba omaval või omanud elektointensiivsel ettevõtjal tekib kohustus tasuda aktsiisi ATKEAS § 66 lõikes 12 sätestatud määra alusel alates tema viimase lõppenud majandusaasta algusest kuni alljärgneva sündmuseni tarbitud elektrienergialt, kui: 1) jäetakse täitmata käesoleva seaduse § 69⁶ lõike 1 punktis 3 või 7² või sama paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud kohustus [...].

² ATKEAS § 69⁵ lg 3 p 8 kohaselt Maksu- ja Tolliameti peadirektor või tema volitatud ametnik tunnistab energia aktsiisivabastuse loa kehtetuks, kui: 8) elektointensiivne ettevõtja ei vasta enam käesoleva seaduse § 20² lõikes 3 sätestatud tingimustele, esineb § 24 lõike 6⁵ punktis 1 või 2 või lõike 6¹² punktis 1 nimetatud asjaolu või esineb sama paragrahvi lõike 6⁵ punktis 3 või lõike 6¹² punktis 2

3.8. Taotleja on seisukohal, et käesoleval juhul Ettevõtte poolt Salvestuslahenduse kasutusele võtmine ei too ega saa isegi teoreetiliselt endaga kaasa tuua ATKEAS § 69⁶ sätestatud energia aktsiisivabastuse loa omaniku kohustuste rikkumist. Nimelt jääb Salvestuslahendus elektrivõrguga ühendatuks tarbimissuunalise liitumispunkti kaudu, mis võimaldab Ettevõttele üksnes elektrienergia tarbimist ning ei võimalda soodusaktsiisimääraga maksustatud elektrienergia elektrivõrku tagasimüümist. Kogu elektrienergia ostetakse ning tarbitakse jätkuvalt Ettevõtte enda poolt ning kasutatakse Ettevõtte majandustegevuses. Ainus sisuline muudatus, mille toob endaga kaasa Salvestuslahenduse kasutusele võtmine, on see, et osa soodusaktsiisimääraga ostetud elektrienergiast ei tarbita mitte koheselt, vaid salvestatakse Salvestuslahendusega ning tarbitakse Ettevõtte poolt hiljem. Kuna ATKEAS ei sisalda piiranguid soodusaktsiisimääraga maksustatud elektrienergia salvestamise või tarbimise ajahetke osas, siis on Taotleja hinnangul selline tegevus lubatud ning ei avalda negatiivset mõju energia aktsiisivabastuse loale või Ettevõtte õigusele osta elektrienergiat soodusaktsiisimääraga.

Salvestuslahenduse mõju intensiivse gaasitarbimisega ettevõtja staatusele

- 3.9 Vastavalt ATKEAS § 20³ lg 3 punktile 1, intensiivse gaasitarbimisega ettevõtja on ettevõtja, kelle põhitegevusala ega kõrvaltegevusala ei kuulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1893/2006 I lisa jao D ossa 35 „Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine” (edaspidi **NACE Määrus**). Seejuures kõrvaltegevusalaks ei peeta ettevõtja põhitegevusalal toodetavate toodete tootmiseks kasutatava elektri- ja soojusenergia tootmist;
- 3.9. NACE Määruse I lisa jaos D on ühe tegevusalana nimetatud „elektrienergia salvestamist” (kood 35.16). Siiski ei tähenda see Taotleja arvates automaatselt, et igasuguse elektrienergia salvestustegevuse omamine toob endaga automaatselt kaasa intensiivse gaasitarbimisega ettevõtja staatuse kaotuse – selleks peab elektrienergia salvestustegevus olema ettevõtja põhi- või kõrvaltegevusalaks.
- 3.10. ATKEAS põhi- ja kõrvaltegevusala legaaldefiniitsiooni ei sisalda, samuti ei sisalda seda meie parima teadmise kohaselt ükski teine Eesti seadus.
- 3.11. Seetõttu on Taotleja hinnangul ainuõige sisustada põhi- ja kõrvaltegevusala tähendust NACE Määruse alusel, millele ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 ise ka viitab.
- 3.12. NACE Määruse alusel kehtestatud tegevusalade klassifikatsiooni kohta on välja antud juhend - NACE Rev. 2 - Statistical classification of economic activities³ (edaspidi **NACE juhend**), mille 2. peatükis on välja toodud reeglid tegevusalade eristamiseks.
- 3.13. NACE juhend eristab võimalikud tegevused põhitegevusalaks, kõrvaltegevusaladeks ning abistavateks tegevusteks (mis ei kvalifitseeru iseseisvaks tegevusalaks). Toome näitlikkuse mõttes siinkohas välja väljavõtte NACE juhendi punktidest 48-51.

2.2 Principal, secondary and ancillary activities

48. A unit may perform one or more economic activities described in one or more categories of NACE.
49. The principal activity of a statistical unit is the activity which contributes most to the total value added of that unit. The principal activity is identified according to the top-down method (see section 3.1) and does not necessarily account for 50% or more of the unit's total value added.
50. A secondary activity is any other activity of the unit, whose outputs are goods or services which are suitable for delivery to third parties. The value added of a secondary activity must be less than that of the principal activity.
51. A distinction should be made between principal and secondary activities, on the one hand, and ancillary activities, on the other. Principal and secondary activities are generally carried out with the support of a number of ancillary activities, such as accounting, transportation, storage, purchasing, sales promotion, repair and maintenance, etc. Thus, ancillary activities are those that exist solely to support the principal or secondary economic activities of a unit, by providing goods or services for the use of that unit only.
- 3.14. Nagu näha, toimub NACE Määruse alusel tegevusalade kindlaks tegemine esmalt lähtuvalt sellest, kas konkreetne tegevus on suunatud lisandväärtuse loomisele läbi väljapoole, s.o kolmandatele isikutele suunatud kaupade ja teenuste müügi (sisuliselt müügikäive) või mitte. Kui tegevus ei ole väljapoole

nimetatud asjaolu, ilma et elektroiintensiivne ettevõtja oleks esitanud käesoleva seaduse § 24 lõikes 6⁷ sätestatud nõuetele ja tähtjaks sõltumatu vandeaudiitori vastavat aruannet prognoositud elektroiintensiivsuse kohta;

³ Kättesaadav: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-ra-07-015>

suunatud, vaid üksnes toetab põhi- või kõrvaltegevusala, siis on tegemist abistava tegevusega, mida ei loeta ega kajastata eraldiseisva tegevusalana.

- 3.15. Juhul, kui tegemist on väljapoole suunatud tegevustega (kaupade ja teenuste müük kolmandatele isikutele), siis selliste tegevusalade lõikes eristatakse olulisimat tegevusala (põhitegevusala) ja kõrvaltegevusalasid. NACE juhendi kohaselt toimub eristamine lähtuvalt sellest, milline tegevusala kõige suuremat lisandväärtust loob (sisuliselt käib jutt jällegi müügikäibest).
- 3.16. Seega praegusel juhul, kus elektrienergia salvestusfunktsioon (i) toimiks üksnes sisemise protsessina, mis toetab põhitegevusalaks olevat tootmistegevust, (ii) salvestusfunktsiooni ennast kolmandatele isikutele edasi ei müüda ning see müügikäivet ei tekitaks (Ettevõtte jaoks on tegemist kuluga), (iii) salvestusfunktsioon ei oleks ka osaks tootmistegevuse tulemusena valmivast lõpp-tootest ega suurendaks Ettevõtte põhivara väärtust, ei ole Taotleja hinnangul NACE Määruse alusel võimalik elektrienergia salvestustegevust eraldiseisvaks põhi- või kõrvaltegevusalaks ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 mõistes pidada. Tegemist on abistava iseloomuga sisemise protsessiga, sarnaselt NACE juhendi punktis 52 mainitud põhitegevusala toetavate transpordi-, hoiu- või ostuprotsessidega.
- 3.17. Lisaks NACE Määrusele ja NACE juhendile, on Taotleja varasemas suhtluses Maksuhalduriga viidanud, et ka Eesti õiguskorras, vaatamata tegevusala legaaldefiniitsiooni puudumisele, on põhi- ja kõrvaltegevusala eristamine toimunud müügikäibe põhiselt (vt Lisa 3).
- 3.18. Taotleja ei nõustu Maksuhalduri poolt väljendatud seisukohaga, et ATKEAS § 20³ lg 3 punktis 1 nimetatud „põhi- ja kõrvaltegevusala“ tuleb mõista selliselt, et nendega on hõlmatud absoluutselt kõik NACE Määruse I lisa jao D osas 35 nimetatud tegevused, sõltumata nende olulisusest, sh abistavad tegevused, mis NACE juhendi kohaselt ei kvalifitseeru põhi- ega kõrvaltegevusalaks (vt e-kirjavahetus Maksuhalduriga Lisas 4).
- 3.19. Nimelt kasutab ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 väga spetsiifilisi mõisteid „põhi- ja kõrvaltegevusala“. Nende mõistete kasutamine ei ole juhuslik (vastaselt juhul oleks seadusandja kasutanud üldmõistet „tegevusala“, samuti ei esineks mõiste „kõrvaltegevusala“ sätte teises lauses nimetatud erandis) ning neil peab olema konkreetne tähendus.
- 3.20. Lisaks ei maini ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 abistavaid tegevusi ja need on selle reguleerimisalast väljas. Elektrienergia salvestamine saab intensiivse gaasitarbimisega ettevõtjaks kvalifitseerumisel omada mõju üksnes juhul, kui tegemist on justnimelt põhi- või kõrvaltegevusalaga, mitte igasuguse tegevusega. Järelikult sellist elektrienergia salvestustegevust, mis on abistavaks tegevuseks, ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 ei hõlma.
- 3.21. Kui lähtuda Maksuhalduri tõlgendusest, tekiks absurdne olukord, kus näiteks tööstuslike või ka käsitööstade akudesse elektrienergia salvestamine (omatarbeks elektrienergia salvestamine) viiks intensiivse gaasitarbija staatuse kaotuseni.
- 3.22. Juhime samuti tähelepanu ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 teises lauses sätestatud elektrienergia tootmist puudutava erandi seadusesse kirjutamise võimalikule põhjusele⁴. Nimelt on Maksuhaldur varasemas suhtluses asunud seisukohale (vt e-kirjavahetus Maksuhalduriga Lisas 4), et ATKEAS kontekstis hõlmab „kõrvaltegevusala“ ka kõiki abistavaid tegevusi, kuna vastasel juhul ei oleks olnud põhjust elektrienergia oma tarbeks tootmise jaoks ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 teise lausesse spetsiaalset erandit kirjutada. Järgnevalt selgitame, miks on Maksuhalduri seisukoht meie hinnangul ekslik.
- 3.23. Viitame NACE juhendi punktile 53, kus on toodud näitlik loetelu tegevustest, mida ei loeta abistavateks tegevusteks ning mis kvalifitseeruvad „kõrvaltegevuseks“:

⁴ ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 teise lause kohaselt „Kõrvaltegevusalaks ei peeta ettevõtja põhitegevusalal toodetavate toodete tootmiseks kasutatava elektri- ja soojusenergia tootmist“.

53. For instance the following are not to be regarded as ancillary activities:

- a. production of goods and services that are part of capital formation; for example, construction work for own account, which would be classified separately from construction if data are available, and software production;
- b. production of outputs, a significant part of which is sold on the market, even if part of it is consumed in connection with the principal activities;
- c. production of goods or services which subsequently become an integral part of the output of the principal or secondary activity (e.g. production of boxes by a department of an enterprise for packing its products);
- d. production of energy (an integrated power station or coking plant), even if the whole output is consumed by the parent unit;
- e. purchase of goods for resale in an unaltered state;
- f. research and development, as these activities do not provide a service that is consumed in the course of current production.

- 3.24. Nagu näha, on alapunktis d) spetsiifiliselt nimetatud oma tarbeks elektrienergia tootmist. NACE juhend ei käsitle elektrienergia omatarbeks tootmist mitte abistava tegevusena, vaid „kõrvaltegevusena“. Järelikult, kui ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 teist lauset ei oleks seadusesse lisatud, kvalifitseeruks omatarbeks elektrienergia tootmine NACE juhendi kohaselt „kõrvaltegevuseks“ ja oleks takistuseks aktsiisisoodustuse saamisel.
- 3.25. Eeldame, et vajadus elektrienergia tootmise osas erandi lisamiseks oligi dikteeritud seadusandja soovist vältida elektrienergia omatarbeks tootmise sattumist kõrvaltegevusalaks tulenevalt NACE juhendist. Sellele viitab otseselt nii ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 teise lause sõnastus: „Kõrvaltegevusalaks ei peeta ettevõtja põhitegevusalal toodetavate toodete tootmiseks kasutatava elektri- ja soojusenergia tootmist“, kui ka seletuskirja tekst: „Komisjon tegi eelnõus muudatuse -/- intensiivse gaasitarbimisega ettevõtte aktsiisisoodustuse kohaldamise võimaldamiseks ka ettevõttele, kelle põhitegevusala ei ole elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine, kuid kes toodab oma põhitegevusalal toodetavate toodete tootmiseks elektri- ja soojusenergiat kõrvaltegevusena.“
- 3.26. Ilmselgelt on seletuskirjas mõistet „kõrvaltegevusena“ kasutades silmas peetud seda asjaolu, et seadusmuudatuse eelselt (sh NACE juhendi kohaselt) loeti omatarbeks elektrienergia tootmist „kõrvaltegevusalaks“, mistõttu tekkiski vajadus lisada vastav välistus.
- 3.27. Lisaks märgime, et omatarbeks elektrienergia tootmisel ja salvestamisel on ka sisuline vahe, millest võibki olla tingitud elektrienergia tootmise erandlik käsitlus NACE juhendis. Nimelt elektrienergia omatarbeks tootmise puhul võib see tootmissisendina moodustada olulise osa lõpp-toote hinnast (vt NACE juhendi p 52 (c)). Samas, elektrienergia salvestamise puhul ei saa rääkida oluliseks tootmissisendiks olemisest, sest lõpuks kasutatakse tootmises ära sedasama elektrienergiat, mida vörgust akusse salvestati (s.o salvestusfunktsiooni ennast ei saa pidada otseseks tootmissisendiks).
- 3.28. Oleme arvamusel, et eeltoodu selgitab, miks oli vajalik ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 teise lause lisamine, ning miks on Maksuhalduri seisukoht „kõrvaltegevuse“ ja „abistava tegevuse“ samastamisest ATKEAS-e kontekstis ekslik.
- 3.29. Lähtuvalt eeltoodust on Taotleja seisukohal, et Salvestuslahenduse kasutusele võtmist ning elektrienergia salvestamist Ettevõtte tootmistegevuse tarbeks ei saa lugeda Ettevõtte põhi- või kõrvaltegevusalaks ATKEAS § 20³ lg 3 p 1 tähenduses, mistõttu ei avalda selline tegevus mõju Ettevõtte intensiivse gaasitarbimisega ettevõtja staatusele ATKEAS § 20³ mõttes.

Palume Rahandusministeeriumi seisukohta seoses taotluse punktis 2 esitatud küsimustega ning eeltoodud maksukäsitluse ja järelduste vastavusega kehtivatele maksuseadustele.

Kõigi küsimustega käesoleva taotluse kohta palun pöörduda allakirjutanu poole.

Lugupidamisega

Dmitri Rozenblat
vandeadvokaat

digitaalselt allkirjastatud

Lisad:

1. 14.04.2025 selgitustaotlus Maksuhaldurile;
2. Maksuhalduri 30.04.2025 vastus selgitustaotlusele;
3. 22.05.2025 selgitav e-kiri Maksuhaldurile;
4. Juuni 2025 e-kirjavahetus Maksuhalduriga.